

УДК 159.9:351.74

Ольга Миколаївна КОВАЛЬ,

студентка групи Ф6-ПСдср-15-2 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат психологічних наук Пономаренко Я. С.

ПРОБЛЕМА ВИВЧЕННЯ АДАПТИВНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ДО УМОВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Процес пристосування поліцейського до нових умов освіти, і зокрема професійного навчання називається адаптацією. Без належного рівня адаптації поліцейські зазнають труднощів в освоєнні нових навчальних програм, а саме знань, умінь і навичок. В умовах професійної діяльності поліцейському нерідко необхідні особливо чіткий самоконтроль, високе самовладання, здатність приймати оперативні рішення, здатність керувати своєю поведінкою і емоціями. Невміння управляти своєю поведінкою знижує здатність соціально-психологічної адаптації поліцейського до умов професійного середовища і є серйозною перешкодою в реалізації його професійного потенціалу. Нездатність в тій чи іншій мірі сприймати новий досвід і включати його в власну систему особистості, може свідчити про наявність такої стійкої риси особистості як ригідність. Адаптивність, в свою чергу, ми розуміємо, як здатність працівника поліції адекватно і оперативно реагувати на мінливу ситуацію в професійній діяльності.

В психології ригідність служить для позначення неможливості особистості адаптуватися до нових умов, продиктованими об'єктивними змінами ззовні. Ступінь прояву ригідності залежить як від психологічних характеристик конкретної особистості, так і від особливостей ситуації, яка вимагає адаптації. Люди, схильні до ригідності, як правило, виявляють упертість, надмірну емоційну вразливість і нездатні до саморегуляції. Виділяють когнітивну, афективну і мотиваційну ригідність. Перший тип виникає при нездатності індивіда видозмінити сформовану ним раніше картину світу відповідно до актуальної інформації. Мотиваційна ригідність зустрічається у людей, які відмовляються від трансформації своїх звичних потреб і способів їх задоволення. Афективна ригідність характеризується створенням зверх-цінних ідей.

Для успішної діяльності кожна професія вимагає від працівника наявності певних професійних якостей. В сучасних умовах працівнику поліції необхідні не тільки висока професійна підготовленість, але і стійкі професійні морально-психологічні якості.

Е. В. Мальченко та В. В. Мальченкова розуміють професійну адаптацію як невід'ємний етап у формуванні молодого фахівця поліції, оскільки саме на цьому етапі відбувається процес становлення основного напрямку його подальшої професійної діяльності. Авторки підкреслюють, що адаптація є складним, багатовимірним і багаточинним процесом, де істотна роль відводиться педагогічному забезпеченню.

І. А. Філіпповою було відзначено, що у більшості досліджень професійно важливих якостей працівників поліції наводиться перелік тільки «позитивних»

якостей, ніби у поліцейського ідеальне психічне здоров'я і, незважаючи на екстремальність умов роботи, немає ознак професійного «вигорання». Однак саме такі ознаки вказують на адаптацію, оскільки це, по суті, стадія резистентності в загальному адаптаційному синдромі. Авторка говорить, що «реадаптація» (знову + адаптація) пов'язана з переглядом і частковою відмовою від норм, цінностей, способів поведінки, соціальних ролей, а також комплексів і стратегій деяких адаптивних механізмів. Дослідниця, підкреслює що цей різновид адаптації більш точно підходить до поняття професійної адаптації.

Отже, висока соціальна значимість діяльності поліцейських визначає необхідність вдосконалення основних форм, методів, підходів і технологій організації морально-психологічного забезпечення службової діяльності працівників поліції для успішного входження поліцейського у професію.

Одержано 19.04.2019

УДК 159.9:351.74

Сабріна Ельшад кизи МУСТАФАЄВА,

студентка групи Ф6-ПСдср-15-2 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат психологічних наук Пономаренко Я. С.

ТОЛЕРАНТНІСТЬ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Звернення до поняття «невизначеність» в сучасній психологічній науці багато в чому пов'язано з високим темпом змін, що відбуваються в сучасних соціальних системах; трансформацією комунікації, коли людина виявляється залученою у безліч ситуацій спілкування; з появою нових соціальних ситуацій, відсутніх раніше в досвіді суб'єкта.

І. Н. Леонов розглядає толерантність до невизначеності, як науковий конструкт, який має безліч трактувань. Автор виділив ряд підходів, що склалися при вивченні даного феномена: толерантність до невизначеності як риса особистості; толерантність до невизначеності як ситуаційно-специфічна установка; толерантність до невизначеності як метакогнітивний процес і навик.

У більшості психологічних наукових робіт цей науковий конструкт розглядається як риса особистості. Ряд дослідників доповнюють поняття, акцентуючи увагу на необхідності розгляду толерантності до невизначеності (ТН) в контексті факторів середовища, при цьому ТН виступає як конструкт, специфічний для тієї чи іншої області, тобто він розглядається як ситуаційно-специфічна установка.

Р. М. Шаміонов говорить, що невизначеність стає нормою часу в умовах постійних змін у всіх сферах людського життя, тому її можна уявити як якусь постійну зміну життя людини, по відношенню до якої у неї повинна сформуватися позиція, що виражається в толерантності або інтолерантності. У вченого є припущення, що високий рівень толерантності до невизначеності є